

Høringsnotat

**Forslag til forskrift om å gi universitets- og høyskoleloven
delvis anvendelse for Forsvarets høyskole**

nn. august 2017

Innhold

1	Innledning og gjeldende rett	4
2	Hovedtrekkene i Forsvarsdepartementets forslag.....	4
2.1	Sammenslåing av Forsvarets høyskoler.....	4
2.2	Forsvarsdepartementets myndighet	4
2.3	Delegering av myndighet til Forsvaret	5
2.4	Etablering av høyskolestyre.....	5
2.5	Ansettelse av rektor	5
2.6	Forskriftsfesting av studentenes rettigheter og plikter.....	6
2.7	Forskriftskompetansen.....	6
3	Nærmere om forslaget til forskrift.....	6
3.1	Generelt om forskriften.....	6
3.2	Formål (§ 1)	7
3.3	Hvilke deler av universitets- og høyskoleloven som skal gjelde for Forsvarets høgskole (§ 2)	7
3.3.1	Innledning	7
3.3.2	Institusjonenes virksomhet, særlig ansvar for enkelte institusjoner, faglig frihet og ansvar, kvalitetssikring og ansvar for vedlikehold og videreutvikling av norsk fagspråk (§ 2 første ledd bokstav a)	7
3.3.3	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen - NOKUT (§ 2 første ledd bokstav b).....	8
3.3.4	Faglige bestemmelser - akkreditering (§ 2 første ledd bokstav c).....	8
3.3.5	Studentenes rettigheter og plikter (§ 2 første ledd bokstav d)	10
3.3.6	Klage (§ 2 første ledd bokstav e).....	13
3.3.7	Ansettelse (§ 2 første ledd bokstav f)	14
3.3.8	Egenbetaling, beskyttelse av universiteters og høyskolars egennavn, bevilgning som statsautorisert translator, ansatte i vitenskapelig samling, grunnlagsmateriale for almanakker, forholdet til annen lovgivning og rapportering til database for vitenskapelig publisering (§ 4 første ledd bokstav g).....	16
3.3.9	Styret ved Forsvarets høgskole (§ 2 første ledd bokstav h).....	17
3.3.10	Rektor (§ 2 første ledd bokstav i)	23
3.3.11	Om forhold utad og om partsforhold (§ 2 første ledd bokstav j).....	25
3.4	Forsvarsdepartementets myndighet (§ 3).....	25
3.4.1	Generelt om § 3	25

3.4.2	Merknader til § 3 første ledd	26
3.4.3	Merknader til § 3 andre ledd.....	30
3.5	Delegering av myndighet til Forsvaret (§ 4).....	30
3.6	Ikrafttredelse (§ 5)	31
3.7	Avsluttende bemerkninger	31
4	Forslag til ny forskrift om å gi universitets- og høyskoleloven delvis anvendelse for Forsvarets høyskole	32
5	Gjeldende forskrift av 16. desember 2005 nr. 1576 om delvis innlemming av Forsvarets høyskoler under lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler.....	34

1 Innledning og gjeldende rett

Dette forslaget til forskrift om å gi lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 nr. 15 delvis anvendelse for Forsvarets høyskole, erstatter forskrift av 16. desember 2005 nr. 1575 om delvis innlemming av Forsvarets høyskoler under samme lov.

Forsvarets skoler har en organisering og driftsform som til dels avviker fra kravene i universitets- og høyskoleloven. Universitets- og høyskoleloven § 1-2 (3) åpner for at Kongen på grunnlag av en faglig vurdering fra NOKUT kan bestemme at enkelte av lovens regler skal gjelde tilsvarende for andre institusjoner. Gjennom forskriftshjemmelen kan således reglene i universitets- og høyskoleloven tilpasses Forsvarets høyskoler.

Stortinget har gjennom Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016) besluttet at Forsvaret skal ha institusjoner for høyere utdanning som er godt forankret i det sivile samfunn. Utdanningsinstitusjonen skal følge sivile utviklingstrender der det er hensiktsmessig. Stortinget har også gitt sin tilslutning til at det skal opprettes et styre for den konsoliderte utdanningsinstitusjonen i Forsvaret. Styret skal etableres etter hovedmodellen i universitets- og høyskoleloven. Stortingets beslutning innebærer at gjeldende forskrift må erstattes.

Forsvarsdepartementet har utarbeidet høringsforslaget i dialog med Kunnskapsdepartementet og Forsvaret.

2 Hovedtrekkene i Forsvarsdepartementets forslag

2.1 Sammenslåing av Forsvarets høyskoler

Forsvarets høyskole, Krigsskolen, Luftkrigsskolen, Sjøkrigsskolen og Forsvarets ingeniørhøyskole skal, som en del av den pågående utdanningsreformen, slås sammen til én felles høyskole. Forslaget til den nye forskriften gjelder for den sammenslåtte utdanningsinstitusjonen. Forsvarets etterretningshøyskole endres til Etterretningstjenestens våpenskole og forslaget til den nye forskriften gjelder derfor ikke for denne utdanningsinstitusjonen.

2.2 Forsvarsdepartementets myndighet

Flere av bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven viser til departementet. Formuleringen er en henvisning til Kunnskapsdepartementet som har forvaltningsansvaret for universitets- og høyskoleloven. Forsvarets høyskole er underlagt Forsvaret og Forsvarsdepartementet. For flere av bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven som viser til departementet, vil det være mest hensiktsmessig at Forsvarsdepartementet tillegges kompetansen. Forsvarsdepartementet foreslår derfor at det i forskriften presiseres hvilke bestemmelser i universitets- og høyskoleloven hvor departementet skal forstås som Forsvarsdepartementet.

2.3 Delegering av myndighet til Forsvaret

For de bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven hvor Forsvarsdepartementet anbefaler at myndigheten legges til Forsvarsdepartementet, foreslår Forsvarsdepartementet å delegere deler av denne myndigheten til Forsvaret. Delegeringen vil klargjøre styringslinjene mellom styret ved Forsvarets høyskole, Forsvaret og Forsvarsdepartementet.

2.4 Etablering av høyskolestyre

Det skal etableres et høyskolestyre ved Forsvarets høyskole. Styret skal sikre en reell faglig innflytelse fra forsvarsgrenene ettersom skolene i forsvarsgrenene flyttes og slås sammen til Forsvarets høyskole. Styret skal også sikre at høyskolen tilføres relevant kompetanse, innflytelse og impulser fra utenfor Forsvarsdepartementet og underliggende etater (forsvarssektoren). Etableringen av et styre er også et ledd i å følge sivile utviklingstrender, jf. Stortingets beslutning. For å legge til rette for dette, foreslår Forsvarsdepartementet at universitets- og høyskoleloven kapittel 9 om styret innlemmes med tilpasninger.

Til forskjell fra statlige universitets- og høyskolestyrer som svarer direkte til Kunnskapsdepartementet, og som etter universitets- og høyskoleloven er gitt tilsettingsmyndigheten for personellet ved utdanningsinstitusjonen, vil styret ved Forsvarets høyskole svare til forsvarssjefen. På de fleste områdene vil styrets funksjon bli tilsvarende hva den øverste ledelsen ved de øvrige driftsenhetene i Forsvaret har.

I Forsvaret tilligger tilsettingsmyndigheten Forsvarssjefen eller det regionale tilsettingsrådet. Det er ikke ønskelig å endre på dette for å lage et eget ansettelsesregime for personellet ved Forsvarets høyskole. Styret har derfor ikke den formelle tilsettingsmyndigheten for personellet ved Forsvarets høyskole. På lik linje med øvrige driftsenheter i Forsvaret, innstiller styret kandidater og tilsettingsmyndigheten tilligger forsvarssjefen eller det regionale tilsettingsrådet. For enkelte stillinger tillegges tilsettingsmyndigheten forsvarsministeren eller Kongen i statsråd etter innstilling eller forslag til innstilling fra forsvarssjefen.

2.5 Ansettelse av rektor

Ansettelse av rektor er regulert i universitets- og høyskoleloven kapittel 10. Forsvarets høyskole skal ha en rektor som vil være den daglige lederen for institusjonens faglige og administrative virksomhet. For å legge til rette for dette, foreslår Forsvarsdepartementet at universitets- og høyskolelovens bestemmelser om rektor innlemmes med tilpasninger. Universitets- og høyskoleloven kapittel 10 er bestemmende for ansettelsesprosessen av rektor. Forslaget sikrer at rektor ved Forsvarets høyskole har faglig og ledelsesmessig legitimitet. Stillingen skal være tidsbegrenset.

Styret ved Forsvarets høyskole innstiller forslag til rektor til forsvarssjefen. Militær rektor vil ha generalmajors eller kontreadmirals grad og utnevnes i grad av forsvarsministeren eller Kongen i statsråd etter forslag til innstilling fra forsvarssjefen. Militær rektor konstitueres i stilling av Forsvarsdepartementet.

Kompetansen til å ansette eventuell sivil rektor på åremål foreslås å tilligge forsvarssjefen etter innstilling fra styret.

2.6 Forskriftsfesting av studentenes rettigheter og plikter

Dagens regler om studentopptak og klagesaksbehandling mv. er i hovedsak gitt av Forsvaret i Retningslinjer for utdanning i Forsvaret av 15. juni 2016.

For å styrke studentenes rettssikkerhet, foreslår Forsvarsdepartementet at universitets- og høyskoleloven § 3-7 som gir bestemmelser om studentopptak, inndragelse og karantenetid ved bruk av falske vitnemål, og om adgangen til å gi forskrift om klagesaksbehandling og rangering av søkere innlemmes i forskriften om delvis innlemming av Forsvarets høyskole under universitets- og høyskoleloven. Det foreslås også at universitets- og høyskoleloven §§ 4-8 om utestenging og bortvisning, 4-9 om utestenging grunnet straffbare forhold og politiattest, 4-10 om utestenging etter skikkethetsvurdering og 4-11 om domstolsprøving av vedtak om bortvisning eller utestenging innlemmes i forskriften. Endelig foreslår Forsvarsdepartementet at universitets- og høyskoleloven §§ 4-13 som gir bestemmelser om tvungen avslutning av doktorgradsutdanning og 5-1 om adgangen til å gi forskrift om saksbehandlingen i klagesaker innlemmes i forskriften. Innlemmelsen av bestemmelsene vil sikre en reell to-instansbehandling av klagesaker. Forsvarsdepartementet foreslår at Forsvarsdepartementet er klageinstans for de vedtak utdanningsinstitusjonen fatter etter nevnte bestemmelser. Dersom det blir behov, vil Forsvarsdepartementet på et senere tidspunkt vurdere opprettelsen av en egen klagenemnd.

2.7 Forskriftskompetansen

Etter universitets- og høyskoleloven er forskriftskompetansen for denne forskriften lagt til Kongen. Kompetansen er per i dag delegert til Kunnskapsdepartementet. Forsvarsdepartementet foreslår at forskriftskompetansen for forskrift om å gi universitets- og høyskoleloven delvis anvendelse for Forsvarets høyskole delegeres til Forsvarsdepartementet. Forsvarsdepartementet er nærmere utdanningsinstitusjonen enn Kunnskapsdepartementet. I dag er det Forsvarsdepartementet som foreslår endringer til forskriften til Kunnskapsdepartementet, og Kunnskapsdepartementet som formelt forvalter forskriften. Forslaget vil forenkle saksbehandlingen og effektivisere forvaltningen av forskriften. Fremtidige endringer i forskriften vil koordineres med Kunnskapsdepartementet.

3 Nærmere om forslaget til forskrift

3.1 Generelt om forskriften

Forskriftshjemmelen i universitets- og høyskoleloven § 1-2 (3) åpner for å fastsette hvilke bestemmelser som skal gjelde tilsvarende for andre institusjoner. Forslaget til forskrift må leses sammen med universitets- og høyskoleloven.

Den nye forskriften § 2 viser til kapitlene i universitets- og høyskoleloven som skal gjelde for Forsvarets høyskole. Utgangspunktet for forskriften er at hele universitets-

og høyskoleloven gjøres gjeldende for Forsvarets høyskole. Dette er et ledd i en ytterligere harmonisering av Forsvarets høyskole med sivil universitets- og høyskolesektor. Derne st vises det i § 2 til de enkelte bestemmelsene under hvert kapittel som skal unntas. Den nye forskriften § 2 vil også vise til de bestemmelsene som skal gjøres gjeldende med tilpasninger.

3.2 Formål (§ 1)

Forsvarsdepartementet foreslår at forskriften skal ha som formål å gjøre Forsvarets høyskole til en relevant og attraktiv akademisk profesjonsinstitusjon som driver utdanning, forskning og utvikling, opplæring og formidling innen militær kjernekompetanse.

Forslaget til § 1 er nytt i forhold til formålet i gjeldende forskrift § 1 andre punktum som bestemmer at «Formålet er å sidestille disse institusjonene med øvrige statlige institusjoner som loven gjelder for, med hensyn til faglige fullmakter m.m.».

3.3 Hvilke deler av universitets- og høyskoleloven som skal gjelde for Forsvarets høyskole (§ 2)

3.3.1 Innledning

I gjeldende forskrift § 1 første punktum er virkeområdet for forskriften bestemt. Av § 1 første punktum følger det at

«Forskriften gjør lov om universiteter og høyskoler delvis gjeldende for Forsvarets høyskole, Krigsskolen, Luftkrigsskolen, Sjøkrigsskolen og Forsvarets ingeniørhøyskole og Forsvarets skole i etterretnings- og sikkerhetstjeneste.»

Forsvarsdepartementet foreslår at virkeområdet inntatt i gjeldende forskrift § 1 første punktum ikke videreføres i den nye forskriften. Forsvarsdepartementet mener at gjeldende forskrift § 3 angir virkeområdet for forskriften og Forsvarsdepartementet foreslår at denne bestemmelsen blir § 2 i den nye forskriften. Forsvarsdepartementet foreslår også at overskriften endres fra «Bestemmelser som skal gjelde for Forsvarets høyskole, Krigsskolen, Luftkrigsskolen, Sjøkrigsskolen, Forsvarets ingeniørhøyskole og Forsvarets skole i etterretnings- og sikkerhetstjeneste», til «Hvilke deler av universitets- og høyskoleloven som skal gjelde for Forsvarets høyskole».

3.3.2 Institusjonenes virksomhet, særlig ansvar for enkelte institusjoner, faglig frihet og ansvar, kvalitetssikring og ansvar for vedlikehold og videreutvikling av norsk fagspråk (§ 2 første ledd bokstav a)

Universitets- og høyskoleloven kapittel 1 gir regler om lovens formål og virkeområde. I dagens forskrift om delvis innlemmelse av Forsvarets høyskoler under universitets- og høyskoleloven er §§

- 1-1 om lovens formål,
- 1-2 om lovens virkeområde,

- 1-3 om institusjonens virksomhet,
- 1-4 om særlig ansvar for enkelte institusjoner,
- 1-6 om kvalitetssikring og
- 1-7 om ansvar for vedlikehold og videreutvikling av norsk fagspråk

gjort gjeldende for Forsvarets høyskoler. I tillegg er universitets- og høyskoleloven § 1-5 (3) bokstav b om faglig frihet og ansvar knyttet til individuelle ansettelser eller utnevnelser, gjort gjeldende for sivilt akademisk personell.

Forsvarsdepartementet foreslår at bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven kapittel 1, unntatt §§ 1-1 og 1-2 videreføres i den nye forskriften § 2.

I forslaget til den nye forskriften § 1 er formålet med forskriften fastsatt.

Forsvarsdepartementet mener derfor at det er overflødig å innlemme universitets- og høyskoleloven § 1-1 om lovens formål, i den nye forskriften § 2.

Det samme gjelder for universitets- og høyskoleloven § 1-2 som gir regler om lovens virkeområde. Virkeområdet for den nye forskriften følger av § 2 og innlemmelsen av universitets- og høyskoleloven § 1-2 i forskriften § 2 vil derfor være overflødig.

Forsvarsdepartementet foreslår at reservasjonen til universitets- og høyskoleloven § 1-5 (3) bokstav b inntatt i gjeldende forskrift § 3, endres fra «... gjelder kun ved ansettelse eller utnevnelse av sivilt personell» til «... gjelder likevel ikke militært tilsatte» i den nye forskriften § 2. Regeltekniske hensyn begrunner forslaget og innebærer ingen realitetsendring i forhold til dagens rettsstilstand.

3.3.3 Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen - NOKUT (§ 2 første ledd bokstav b)

Universitets- og høyskoleloven kapittel 2 gir regler om Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen. I gjeldende forskrift er kapittel 2 gjort gjeldende for Forsvarets høyskoler. Forsvarsdepartementet foreslår at kapittel 2 videreføres i den nye forskriften § 2.

3.3.4 Faglige bestemmelser - akkreditering (§ 2 første ledd bokstav c)

Universitets- og høyskoleloven kapittel 3 gir regler om faglige bestemmelser og akkreditering. I gjeldende forskrift er universitets- og høyskoleloven §§

- 3-1 om akkreditering og studietilbud til institusjoner,
- 3-2 om grader, yrkesutdanninger og titler,
- 3-3 om faglige fullmakter,
- 3-4 om generell godkjenning,
- 3-5 om godskrivning og faglig godkjenning,
- 3-6 om krav for opptak til høyere utdanning,
- 3-8 om undervisning,
- 3-9 om eksamen og sensur og

- 3-11 om vitnemål

gjort gjeldende for Forsvarets høyskoler. Forsvarsdepartementet foreslår at universitets- og høyskoleloven §§ 3-1 til 3-6, 3-9 og 3-11, videreføres i den nye forskriften § 2.

Videre foreslår Forsvarsdepartementet at universitets- og høyskoleloven § 3-7 om studentopptak, unntatt første ledd, gjøres gjeldende i den nye forskriften § 2. Endelig foreslår Forsvarsdepartementet at universitets- og høyskoleloven § 3-8 om undervisning, som er gjort gjeldende i dagens forskrift § 3, ikke videreføres i den nye forskriften.

Det følger av § 3-8 at forelesningene som hovedregel skal være offentlige. Bestemmelsen er ikke praktisk gjennomførbar for Forsvarets høyskole. Forsvarets høyskole ligger på militært område og tilgangen til området krever sikkerhetsklarering. Et annet moment er at enkelte forelesninger vil inneholde sikkerhetsgradert informasjon. Denne informasjonen vil ikke være tilgjengelig for personer uten sikkerhetsklarering og autorisasjon.

Forslaget om å innlemme universitets- og høyskoleloven § 3-7 (2) i den nye forskriften § 2, innebærer at Forsvarsdepartementet kan gi egen forskrift om klagebehandling og rangering av søkere ved opptak til Forsvarets høyskole. I dag er disse reglene gitt i Forsvarets interne regelverk. Dette gjør at det er en begrenset mulighet til å prøve avgjørelsene som høyskolene fatter i medhold av det interne regelverket. Forslaget om å innlemme universitets- og høyskoleloven § 3-7 (2) vil bedre søkerens rettssikkerhet. Forslaget vil også stille større krav til saksbehandlingen på nevnte område.

Universitets- og høyskoleloven § 3-7 (3), gir regler om opptak til høyere grads studier. Forslaget om å innlemme § 3-7 (3) i den nye forskriften § 2, innebærer at Forsvaret skal ha eget opptak til institusjonens master- og PhD-programmer.

Universitets- og høyskoleloven § 3-7 (4) gir regler om adgangsregulering til studiet. Forslaget om å innlemme § 3-7 (4) i den nye forskriften § 2, innebærer at Forsvarsdepartementet kan fastsette adgangsregulering når det er nødvendig etter en samlet vurdering av utdanningen. Dette gjøres normalt i form av bindende forutsetninger for budsjettildelingene til Forsvaret.

Universitets- og høyskoleloven § 3-7 (5) gir regler om styrets handlefrihet til å adgangsregulere det enkelte studium. Forslaget om å innlemme § 3-7 (5) i den nye forskriften § 2, innebærer at styret selv kan regulere adgangen til enkelte studium innenfor de rammer og mål som gis av overordnet myndighet. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4, jf. § 3 at ansvaret som institusjonens overordnede myndighet delegeres til Forsvaret.

Universitets- og høyskoleloven § 3-7 (6) forbyr bruken av falske vitnemål og dokumenter utstedt av falske institusjoner. Universitets- og høyskoleloven § 3-7 (7) bestemmer at misbruk av falske vitnemål mv. skal anmeldes til politiet. Universitets- og høyskoleloven § 3-7 (8) gir hjemmel til å inndra falske vitnemål dersom dokumentet er brukt i søknad om opptak. Bestemmelsen gir også hjemmel til å pålegge søker inntil ett års karantenetid på opptak til studie. Forslaget om å innlemme universitets- og høyskoleloven § 3-7 (6) til (8) i den nye forskriften § 2, gir Forsvaret

hjemmel til å forfølge bruken av falske vitnemål. Vedtak om inndragning og karantenetid treffes av styret eller institusjonens klagenemnd. Vedtakene regnes som enkeltvedtak. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 3 at Forsvarsdepartementet er klageinstans for vedtak om inndragning av falske vitnemål og om karantenetid.

Forslaget om å innlemme universitets- og høyskoleloven § 3-7 (9), som gir regler om informasjon til utenlandske studenter i forbindelse med studentopptaket, i den nye forskriften § 2, sikrer at utenlandske studenter får informasjon om studiet de er opptatt til, om lærestedet, hvordan studenten er rekruttert og på hvilke vilkår studenten er tatt opp.

3.3.5 Studentenes rettigheter og plikter (§ 2 første ledd bokstav d)

Universitets- og høyskoleloven kapittel 4 gir regler om studentenes rettigheter og plikter. I gjeldende forskrift er universitets- og høyskoleloven §§

- 4-1 om studentorgan,
- 4-2 om utdanningsplan,
- 4-3 om læringsmiljøet,
- 4-4 om studentenes representasjon i institusjonenes organer og
- 4-7 om annullering av eksamen eller prøve

gjort gjeldende for Forsvarets høyskoler.

Forsvarsdepartementet foreslår at bestemmelsene unntatt § 4-3 (1) andre punktum, om styrets samarbeid med studentskipnadene, videreføres i den nye forskriften § 2. Det følger av universitets- og høyskoleloven § 4-3 (1) andre punktum at styret skal samarbeide med studentskipnadene om læringsmiljøet ved utdanningsinstitusjonen. Bestemmelsen forutsetter eksistensen av studentskipnad. Forsvarets studenter er ikke medlem av en studentskipnad og det planlegges ikke å etablere en studentskipnad. Universitets- og høyskoleloven § 4-3 (1) andre punktum er derfor overflødig.

Videre foreslår Forsvarsdepartementet at universitets- og høyskoleloven §§

- 4-5 om rett til foreldrepermisjon,
- 4-6 om studentenes taushetsplikt,
- 4-8 om utestenging og bortvisning,
- 4-9 om utestenging grunnet straffbare forhold og politiattest,
- 4-10 om utestenging etter skikkethetsvurdering,
- 4-11 om domstolsprøving av vedtak om bortvisning og utestenging,
- 4-12 om register for informasjonsutveksling om utestengte studenter,
- 4-13 om graden philosophiae doctor og
- 4-14 om nasjonal vitnemåls- og karakterportal

gjøres gjeldende for Forsvarets høyskole i den nye forskriften § 2.

Universitets- og høyskoleloven § 4-5 gir regler om rett til foreldrepermisjon. Forslaget om å gjøre § 4-5 gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at en student som får barn under studiene, har rett til permisjon fra studiene under svangerskap og til omsorg for barn. Bestemmelsen gir også en student som er gravid, rett til utsatt eksamen hvis eksamensdatoen er i perioden mellom tre uker før termin og seks uker etter fødsel. Far har rett til utsatt eksamen hvis eksamensdatoen er i perioden to uker etter fødsel. Universitets- og høyskoleloven § 4-5 (2) pålegger Forsvarets høgskole å legge til rette for at studenter som er i permisjon etter universitets- og høyskoleloven § 4-5 (1), skal kunne gjenoppta sine studier så raskt som mulig etter endt permisjon.

Universitets- og høyskoleloven § 4-6 gir regler om studentenes taushetsplikt. Forslaget om å gjøre § 4-6 gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at en student som i studiesammenheng får kjennskap til noens personlige forhold, har taushetsplikt. Det følger også av bestemmelsen at Forsvarets høgskole skal utarbeide en taushetsplikterklæring som må underskrives av de studentene dette er aktuelt for.

Universitets- og høyskoleloven § 4-8 gir regler om utestengning og bortvisning. Forslaget om å innlemme § 4-8 i den nye forskriften § 2, innebærer at styret gis anledning til å bortvise eller utestenge studenter som har virket grovt forstyrrende for medstudentenes arbeid. Styret gis også anledning til å bortvise studenter som har virket grovt forstyrrende for virksomheten ved institusjonen ellers. Videre gir bestemmelsen anledning til å utestenge eller frata studenter retten til å gå opp til eksamen. Vedtak etter universitets- og høyskoleloven § 4-8 regnes som enkeltvedtak. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 3 at Forsvarsdepartementet er klageinstans for de vedtak utdanningsinstitusjonen har fattet etter § 4-8. Universitets- og høyskoleloven § 4-8 gir studenten rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson i nevnte saker. Utgifter til dette skal dekkes av Forsvarets høgskole.

Universitets- og høyskoleloven § 4-9 gir regler om utestengning grunnet straffbare forhold og om politiattest. Forslaget om å innlemme § 4-9 i den nye forskriften § 2, innebærer at politiattest kan kreves av studenter som vil kunne komme i kontakt med mindreårige som en del av klinisk undervisning eller praksisstudier. Bestemmelsen åpner også for å utestenge studenter fra praksis eller klinisk undervisning hvor vedkommende kan komme i kontakt med pasienter, barn mv. Avgjørelsene etter § 4-9 regnes som enkeltvedtak. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 3 at Forsvarsdepartementet er klageinstans for de vedtak utdanningsinstitusjonen har fattet etter § 4-9. Bestemmelsen gir studenten rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson i nevnte saker. Utgifter til dette skal dekkes av Forsvarets høgskole. Innlemmelsen av bestemmelsen innebærer også at Forsvarsdepartementet kan gi egen forskrift om saksbehandlingen ved utestenging grunnet straffbare forhold.

Personell som tas opp ved Forsvarets høgskole vil være sikkerhetsklarert. Politiattest innhentes i arbeidet med å sikkerhetsklarere personell. Paragraf 4-9 vil derfor få begrenset betydning. Forsvarsdepartementet mener likevel at bestemmelsen bør gjøres gjeldende av hensyn til den økte harmoniseringen med universitets- og høyskolesektoren.

Universitets- og høyskoleloven § 4-10 gir regler om utestengning etter skikkethetsvurdering. Forslaget om å innlemme § 4-10 (1) i den nye forskriften § 2, innebærer at Kongen kan fastsette at ved enkelte utdanninger skal det benyttes

skikkethetsvurderinger. Vurderingen skal foregå gjennom hele studiet og tildelt vitnemål forutsetter at studenten er skikket for yrket. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4, jf. § 3, å delegere myndigheten til å vurdere om skikkethetsvurdering skal benyttes til Forsvaret. Forsvaret har lang tradisjon for å benytte seg av skikkethetsvurderinger. I dag er dette regulert i Reglement for utdanning i Forsvaret av 15. juni 2016. Forskriftsfesting vil bedre studentenes rettssikkerhet. Universitets- og høyskoleloven bestemmer at vedtak om at studenten ikke er skikket, fattes av styret eller institusjonens klagenemnd etter innstilling fra institusjonens skikkethetsnemnd. Vedtakene regnes som enkeltvedtak. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 3 at Forsvarsdepartementet er klageinstans for de vedtak utdanningsinstitusjonen har fattet etter § 4-10. Bestemmelsen gir studenten rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson i nevnte saker. Utgifter til dette skal dekkes av Forsvarets høgskole.

Skikkethetsvurderingen for den enkelte utdanningen ved Forsvarets høgskole skal gjøres etter retningslinjer gitt i forskrift av Forsvarsdepartementet. Forskriften vil bli utarbeidet i samarbeid med Forsvaret som er best til å vurdere de momenter som bør inngå i skikkethetsvurderingen. I forskriften om skikkethetsvurdering, vil de momentene i skikkethetsvurderingen som er felles for samtlige offisersutdanninger beskrives. Samme forskrift vil også kunne regulere de ulike forsvarsgrenenes momenter som vil kunne få betydning i vurderingen. Dette vil ivareta forsvarsgrenenes egenart.

Universitets- og høyskoleloven § 4-11 gir regler om domstolsprøving av vedtak om bortvisning og utestenging. Forslaget om å innlemme § 4-11 i den nye forskriften § 2, innebærer at vedtak om bortvisning, utestenging og skikkethetsvurderinger kan domstolprøves. Forslaget er en forbedring av studentenes rettssikkerhet.

Universitets- og høyskoleloven § 4-12 gir regler om register for informasjonsutveksling om utestengte studenter. Forslaget om å innlemme § 4-12 i den nye forskriften § 2, innebærer at Forsvarets høgskole bidrar inn i register for informasjonsutveksling om utestengte studenter (RUST). Bestemmelsen sikrer Forsvarets høgskole tilgang til informasjon om elever som er utestengt fra andre institusjoner. Etter loven skal Forsvarets høgskole registrere opplysninger om studenter som får konsekvens for opptak til studier og rett til å gå opp til eksamen ved andre institusjoner. Slik informasjon kan være vedtak om inndragelser av falske vitnemål eller karantenetid, vedtak om bortvisning eller utestenging av studenter som har virket grovt forstyrrende for medstudentenes arbeid, eller grovt forstyrrende for virksomheten ved institusjonen ellers, vedtak om å utestenge eller frata studenter retten til å gå opp til eksamen og vedtak om utestengning etter skikkethetsvurdering.

Universitets- og høyskoleloven § 4-13 gir regler om graden philosophiae doctor (PhD). Forslaget om å innlemme § 4-13 i den nye forskriften § 2, innebærer at Forsvarets høgskole kan vedta tvungen avslutning av doktorgradsutdanning ved vitenskapelig uredelighet. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 3 at Forsvarsdepartementet er klageinstans for de vedtak utdanningsinstitusjonen har fattet etter § 4-13 (1). Etter § 4-13 (2) kan Forsvarets høgskole vedta tvungen avslutning av doktorgradsutdanningen når kandidaten i vesentlig grad ikke oppfyller sine forpliktelser etter doktorgradsavtalen. Forsvarets høgskoles klagenemnd er

klageinstans for vedtak etter § 4-13 (2). Styret kan ikke instruere eller overprøve klagenemndas lovfestede kompetanse etter universitets- og høyskoleloven § 4-13 (2). Ved fusk på eksamener eller prøver gjennomført underveis i doktorgradsutdanningen, åpner § 4-13 (3) for at disse kan annulleres. Om forholdet regnes så alvorlig at annullering ikke er tilstrekkelig, kan forholdet gi grunnlag for tvungen avslutning etter universitets- og høyskoleloven § 4-13 (1) og (2). Forslaget om å innlemme universitets- og høyskoleloven § 4-13 (5), innebærer at styret fastsetter egen forskrift om doktorgradsutdanningen, herunder regler om tvungen avslutning.

Forsvarsdepartementet vil på et senere tidspunkt vurdere egen rolle som klageinstans etter §§ 3-7, 4-7 til 4-10 og 4-13, og om eventuell oppnevning av et særskilt klageorgan for vedtak fattet etter nevnte bestemmelser.

3.3.6 Klage (§ 2 første ledd bokstav e)

Universitets- og høyskoleloven kapittel 5 gir regler om klage. I dagens forskrift er universitets- og høyskoleloven §§ 5-2 om klage over formelle feil ved eksamen og 5-3 om klage over karakterfastsettingen og rett til begrunnelse, gjort gjeldende for Forsvarets høyskoler. Forsvarsdepartementet foreslår at bestemmelsene videreføres i den nye forskriften § 2. Forsvarsdepartementet foreslår også at universitets- og høyskoleloven §§ 5-1 som gir regler om klagenemnd og 5-4 om Senter for internasjonalisering av utdanning, gjøres gjeldende med tilpasninger i den nye forskriften § 2.

Forslaget om å innlemme universitets- og høyskoleloven § 5-1 (1) i den nye forskriften § 2, innebærer at Forsvarets høyskole skal opprette en klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak, og etter styrets bestemmelse, andre klager fra kandidatene. Forsvarsdepartementet ser det som hensiktsmessig å samle saksbehandlingen til en felles nemnd ved Forsvarets høyskole da dette vil bidra til ensartet praksis. Klagenemnda vil fylle rollen skolesjefene og skolerådet ved de enkelte skolene i Forsvaret har hatt på dette området. Gjeldende praksis er at den enkelte utdanningsinstitusjons skolesjef fatter vedtak i første instans om avbrutt utdanning, permisjon, annullering, frabeordring eller relegering. Klageinstansen for skolesjefens vedtak er felles klagenemnd for høyskolene i Forsvaret som er oppnevnt av Forsvarets høyskole. Forslaget om å gjøre § 5-1 (1) gjeldende, sikrer en reell to-instansbehandling for de klagesaker der hvor Forsvarsdepartementet foreslår at Forsvarsdepartementet er klageinstans jf. forskriften § 3.

Ved statlige universiteter og høyskoler er det normalt at klagenemndas arbeid støttes av en sekretær. Dersom undervisningsinstitusjonen har flere campuser som er lokalisert over et større geografisk område, er det en sekretær ved hver campus. Sekretærene har ansvaret for å forberede saksfremlegg til klagenemndas arbeid. Dette er med på å ivareta forvaltningens krav til forsvarlig saksbehandling. Ved stor geografisk avstand mellom institusjonens campuser, er det ikke uvanlig at klagenemnda har sete på den campusen som saken har sitt utspring fra når de behandler saken. Dette skaper legitimitet i nemndas arbeid, samt at nemnda får bedre kjennskap til de lokale forholdene ved institusjonen.

Universitets- og høyskoleloven § 5-1 (2) gir bestemmelser om klagenemndsammensetningen. Forslaget om å innlemme universitets- og

høyskoleloven § 5-1 (2) innebærer at klagenemnda ved Forsvarets høyskole blir på fem personer. Leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere og skal ikke være ansatt ved institusjonen. Videre bestemmer loven at to av medlemmene skal være studenter. De resterende to plassene står institusjonen fritt til å bestemme.

Forsvarsdepartementet er av den oppfatning at det vil kunne være naturlig at én av de to resterende plassene besettes av tjenestemannsorganisasjonene.

Etter Forsvarsdepartementets vurdering er det problematisk å innlemme § 5-1 (3) som bestemmer at representanter for institusjonens eier, eller medlem av institusjonens styre, ikke kan være medlem av klagenemnda. Dersom bestemmelsen innlemmes, vil det kunne resultere i at klagenemnda ikke kan være representert av tilsatt personell i Forsvaret med studieadministrativ erfaring fra Forsvarets skolesystem.

Forsvarsdepartementet mener at dette kan være uheldig, og foreslår derfor å ikke innlemme bestemmelsen.

Universitets- og høyskoleloven § 5-1 (4) gir bestemmelser om når klagenemnda er vedtaksfør. Forslaget om å innlemme § 5-1 (4) innebærer at nemnda er vedtaksfør når lederen av klagenemnda eller varamedlem for leder og to andre medlemmer er til stede.

Universitets- og høyskoleloven § 5-1 (5) gir bestemmelser om klagenemndas vedtak. Forslaget om å innlemme § 5-1 (5) innebærer at klagenemndas vedtak i klagesaker ikke kan påklages. Dette gjelder ikke der institusjonens klagenemnd fatter vedtak som første instans, jf. §§ 3-7 om studentopptak, 4-7 om annullering av eksamen eller prøve, 4-8 om utestenging og bortvisning, 4-9 om utestenging grunnet straffbare forhold og om politiattest, 4-10 om utestenging etter skikkethetsvurdering og 4-13 om graden philosophiae doctor.

Forslaget om å innlemme universitets- og høyskoleloven § 5-1 (6), innebærer at Forsvarsdepartementet kan gi egen forskrift om saksbehandlingen i klagesaker.

3.3.7 Ansettelse (§ 2 første ledd bokstav f)

I dagens forskrift om delvis innlemming av Forsvarets høyskoler under universitets- og høyskoleloven § 3, er samtlige av bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven kapittel 6 om ansettelse, gjort gjeldende for Forsvarets høyskoler.

For universitets- og høyskoleloven §§ 6-3 om utlysning av og ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger, 6-4 om ansettelse på åremål, 6-5 om midlertidig ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger og 6-6 om særregler for visse typer bistillinger, er disse gjort gjeldende i dagens forskrift § 3 «med de tilpasninger som følger av gjeldende tilsettings- og forvaltningsregler for sivilt og militært personell».

Forsvarsdepartementet foreslår at samtlige bestemmelser i universitets- og høyskoleloven kapittel 6, unntatt § 6-3 (1), (2) og (4) videreføres i den nye forskriften § 2.

Forsvarsdepartementet foreslår videre at reservasjonen til universitets- og høyskoleloven §§ 6-3 til 6-6 inntatt i gjeldende forskrift § 3, ikke videreføres i den nye forskriften. Reservasjonen har skapt uklarhet om lovens rekkevidde.

Til universitets- og høyskoleloven § 6-4 som foreslås videreført, foreslår Forsvarsdepartementet at det inntas en reservasjon i den nye forskriften § 2 som bestemmer at «§ 6-4 gjelder likevel ikke militært tilsatte».

Adgangen etter § 6-4 til å tilsette på åremål for visse typer stillinger, harmonerer ikke med at militære er tilsatt i grad i forsvarsgren og disponert inn i stillingen ved Forsvarets høyskole. Disponering av militært personell kan være tidsbegrenset og følger av Forsvarets forvaltningsregime for militært personell. Disponering med tidsbegrensning for militært personell vil ivareta de hensyn åremålsbestemmelsen i § 6-4 fremmer. For øvrig vises det til merknadene i pkt. 3.3.10 om ansettelse av rektor på åremål.

Organiseringen av Forsvarets høyskole under Forsvaret, innebærer at styret ved Forsvarets høyskole ikke gis formell tilsettingsmyndighet for militært personell og sivilt personell. Tilsettingsmyndigheten tilligger forsvarssjefen og det regionale tilsettingsrådet. Den foreslåtte innlemmede universitets- og høyskoleloven § 1-5 (3) bokstav b i den nye forskriften § 2, vil begrense det regionale tilsettingsrådets adgang til å gi pålegg eller instruksjoner om sivile individuelle ansettelser eller utnevnelser. Forsvarsdepartementet mener at dette vil kunne legge til rette for utdanningsinstitusjonens faglige frihet.

I ansettelsesprosessen vil styret ha innstillingsmyndighet på linje med lederen for øvrige driftsenheter i Forsvaret. Styrets rolle vil være å beslutte hvilke stillinger ved utdanningsinstitusjonen som skal lysenes ut. Videre gjennomfører styret intervjuer under i samsvar med universitets- og høyskoleloven § 6-3 (3). De militære kandidatene innstilles til forsvarssjefens råd og de sivile kandidatene innstilles til det regionale tilsettingsrådet.

Dagens forskrift § 3 har gjort hele universitets- og høyskoleloven § 6-3, om utlysning av og ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger, gjeldende for Forsvarets høyskoler. Forsvarsdepartementet foreslår å ikke videreføre universitets- og høyskoleloven § 6-3 (1), (2) og (4) og i den nye forskriften. De nevnte bestemmelsene forutsetter at styret er tilsettingsmyndigheten.

Forslaget om å videreføre universitets- og høyskoleloven § 6-3 (3) i den nye forskriften § 2, vil sikre at riktig personell blir tilsatt eller disponert inn i undervisnings- eller forskerstillinger ved Forsvarets høyskole. Universitets- og høyskoleloven § 6-3 (3) åpner for at Forsvarets høyskole kan benytte intervju, prøveforelesninger eller andre prøver ved tilsetting av personell i undervisnings- og forskerstillinger. Normalt opprettes det en egen sakkyndig bedømmelseskomite ved institusjonen som vurderer kandidatens faglige prestasjoner. Bedømmelseskomiteen sammensettes av den fremste ekspertisen på vedkommende fagområde og begge kjønn skal være representert i komiteen.

Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 6-3 (3) gjeldende for Forsvarets høyskole, innebærer også at styret gir nærmere regler om bedømmelseskomiteens arbeid. Reglene styret gir må ligge innenfor rammene av det som er bestemt i forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger. Den nevnte forskriften er gitt av Kunnskapsdepartementet med hjemmel i universitets- og høyskoleloven § 6-3 (6). Forsvarsdepartementet foreslår at forskriftshjemmelen i universitets- og høyskoleloven § 6-3 (6) videreføres i den nye

forskriften om delvis innlemmelse av Forsvarets høyskole under universitets- og høyskoleloven § 2. Dette innebærer at forskriften om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger gjøres gjeldende for Forsvarets høyskole.

Den sakkyndige vurderingen av søkerens kompetanse vil være ett av flere moment styret vektlegger i sin endelige innstilling til tilsettingsrådene. Tradisjonelt har denne vurderingen vært et tungtveiende moment, men også personlige egenskaper mv. er momenter som tillegges vekt. Ved øvrige statlige universiteter og høyskoler kan ikke styret overprøve bedømmelseskomiteens sakkyndighetsvurdering. Styret har likevel anledning til å kvalitetssikre at bedømmelseskomiteen har lagt vekt på de kriterier som er presentert i utlysningsteksten til stillingen. Selv om forsvarssjefen og det regionale tilsettingsrådet er tilsettingsmyndighet for hhv. militært og sivilt personell, vil det være naturlig at bedømmelseskomiteens sakkyndighetsvurdering ikke kan overprøves av disse. Men som for styrets rolle ved øvrige statlige universiteter og høyskoler, vil forsvarssjefen og det regionale tilsettingsrådet kunne kvalitetssikre om bedømmelseskomiteen har lagt vekt på de kriteriene som er presentert i utlysningen.

3.3.8 Egenbetaling, beskyttelse av universiteters og høyskolars egennavn, bevilgning som statsautorisert translator, ansatte i vitenskapelig samling, grunnlagsmateriale for almanakker, forholdet til annen lovgivning og rapportering til database for vitenskapelig publisering (§ 4 første ledd bokstav g)

I gjeldende forskrift § 3 er universitets- og høyskoleloven §§

- 7-1 om egenbetaling,
- 7-2 om beskyttelse av universiteters og høyskolars egennavn,
- 7-3 om bevilgning som statsautorisert translator,
- 7-4 om ansatte i vitenskapelig samling,
- 7-5 om grunnlagsmaterialer for almanakker,
- 7-6 om forholdet til annen lovgivning og
- 7-7 om rapportering til database for vitenskapelig publisering,

gjort gjeldende for Forsvarets høyskoler.

Universitets- og høyskoleloven § 7-6 som gir bestemmelser om forholdet til annen lovgivning, er i dagens forskrift § 3 gjort gjeldende med de begrensninger som er angitt i forskriften § 3.

Forsvarsdepartementet foreslår at §§ 7-1 til 7-7, unntatt reservasjonen til universitets- og høyskoleloven § 7-6 inntatt i gjeldende forskrift, videreføres i den nye forskriften § 2. Reservasjonen inntatt i gjeldende forskrift § 3, har skapt uklarhet om rekkevidden av universitets- og høyskoleloven § 7-6, derfor foreslås det at hele universitets- og høyskoleloven kapittel 7 gjøres gjeldende.

3.3.9 Styret ved Forsvarets høyskole (§ 2 første ledd bokstav h)

Universitets- og høyskoleloven kapittel 9 gir regler om styret. Forsvarsdepartementet foreslår at universitets- og høyskoleloven §§

- 9-1 om ansvar for institusjonens virksomhet,
- 9-2 om styrets oppgaver,
- 9-3 om styrets sammensetning,
- 9-4 om valg og oppnevning av styret,
- 9-5 om plikten til å ta imot og utføre tillitsverv,
- 9-6 unntatt sjette ledd, om styremøter,
- 9-7 unntatt tredje ledd, om vedtaksførhet og flertallskrav og
- 9-8 om adgangen til å avsette styret,

gjøres gjeldende med tilpasninger i den nye forskriften § 2.

Universitets- og høyskoleloven § 9-1 er bestemmende for ansvaret for institusjonens virksomhet. Forslaget om å gjøre § 9-1 gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at styret vil være det øverste organet ved institusjonen. Videre følger det av bestemmelsen at styret har ansvaret for at den faglige virksomheten holder høy faglig kvalitet. Styret har også ansvaret for at Forsvarets høyskole drives i overensstemmelse med de lover, forskrifter og regler som gjelder, og de rammer og mål som gis av Forsvaret. Universitets- og høyskoleloven § 9-1 (2) bestemmer at alle beslutninger som treffes av andre enn styret, treffes etter delegasjon fra styret og på styrets ansvar.

Universitets- og høyskoleloven § 9-2 gir regler om styrets oppgaver. Forslaget om å gjøre § 9-2 gjeldende i den nye forskriften § 2 vil bidra til definerte styringslinjer mellom rektor, styret og Forsvaret. Dette er i tråd med at forsvarssjefen er eier av Forsvarets høyskole, og gir som fagmyndighet for utdanning rammer og føringer for utdanningssystemet til styret.

Av universitets- og høyskoleloven § 9-2 (1) fremgår det at styret trekker opp strategien for høyskolens utdannings- og forskningsvirksomhet og annen faglig virksomhet i samsvar med de mål som er gitt av Forsvaret. Styret legger også planer for den faglige utviklingen i samsvar med de mål som er gitt av Forsvaret.

Universitets- og høyskoleloven § 9-2 (2) bestemmer at det er styret som, i overensstemmelse med bestemmelser gitt av Forsvaret, fastsetter mål og resultatkrav for Forsvarets høyskole. Styret har også ansvaret for økonomiforvaltningen i samsvar med bestemmelser gitt av Forsvaret. Universitets- og høyskoleloven § 9-2 (3) bestemmer at styret skal føre tilsyn med den daglige ledelsen ved Forsvarets høyskole. Styret skal også fastsette instruks for utdanningsinstitusjonens daglige ledelse. Universitets- og høyskoleloven § 9-2 (4) bestemmer at det er styret som fastsetter den interne organiseringen ved Forsvarets høyskole. Universitets- og høyskoleloven § 9-2 (5) bestemmer at Forsvaret skal gi retningslinjer for hvordan styret skal avgi årsregnskap. Forslaget forskriftsfester dagens praksis og vil ikke etablere en ekstra rapporteringskanal for driftsenheten Forsvarets høyskole. Universitets- og høyskoleloven § 9-2 (6) bestemmer at det i størst mulig grad skal være åpenhet om styrets arbeid.

Forsvarets høyskole er en linjeorganisasjon med selvstendig budsjett og resultatansvar. Forslaget om å gjøre §§ 9-1 og 9-2 gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at det er styret som blir den øverste ledelsen for driftsenheten Forsvarets høyskole. Styrene vil bestå av representanter med ulik bakgrunn og som er rekruttert på forskjellig grunnlag. Medlemmene vil utfylle hverandres kompetanse. Samtlige har likt ansvar for å treffe beslutninger til beste for institusjonen samlet sett, og for å sørge for at beslutninger blir gjennomført. Ingen av styremedlemmene skal representere bestemte interesser eller grupper. Alle styremedlemmene har det samme ansvaret for å utvikle institusjonen. Det må tilrettelegges for at styremedlemmene får nødvendig kompetansehevende tiltak slik at de har god forståelse for styrets rolle, samt formålet og rammene for virksomheten. Der det er relevante tilbud sivilt bør disse benyttes. Forsvarsdepartementet vil også vurdere behovet for kompetanseheving av styremedlemmene i form av styreseminar e.l.

Styret svarer til forsvarssjefen, jf. forslaget til den nye forskriften § 4, jf. § 3. I den daglige driften vil forsvarssjefen ha dialogen med rektor. Rektors dialog med forsvarssjefen er etter fullmakt gitt av styret. Dersom rektor eventuelt skal delta i forsvarssjefens ledergruppe, vil dette være etter de fullmakter styret gir. De fullmakter styret gir vil være vesentlig for rolleavklaringen mellom forsvarssjefen, styret og rektor. Formålet er å sikre at det i den daglige driften forblir én styringslinje som løper fra forsvarssjefen, gjennom styret og til rektor. Rektors deltagelse i ledergruppen må også underkastes en konkret vurdering for den enkelte sak. Dersom ledergruppen tar avgjørelser som påvirker Forsvarets høyskole, vil det kunne innebære en uheldig rolleblanding om rektor også skal forberede samme sak for høyskolestyret.

Forsvarssjefens kommandomyndighet innebærer retten og plikten til å føre kommando på den måten og i det omfanget som er tjenstlig påkrevd og tillatt, jf. forsvarstilsatteforskriften § 3. Forsvarssjefen har kommandomyndighet over militært tilsatte ved Forsvarets høyskole, og etableringen av et høyskolestyre endrer ikke dette. I krise og krig vil styret ikke ha noen reell funksjon ved Forsvarets høyskole. Forsvarssjefens kommandomyndighet vil i slike tilfeller gå fremfor de alminnelige styringslinjene ved Forsvarets høyskole. For å klargjøre styringslinjene i krise og krig, foreslår Forsvarsdepartementet, jf. høringsnotatet pkt. 3.5, at forsvarssjefen gis myndighet i den nye forskriften § 4 andre ledd til å bestemme at universitets- og høyskoleloven kapittel 9 ikke skal gjelde for Forsvarets høyskole i krise og krig.

Universitets- og høyskoleloven § 9-3 gir regler om styrets sammensetning. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 9-3 med tilpasninger til (1) og (2) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at universitets- og høyskolelovens hovedmodell vil være utgangspunktet for styrets sammensetning. Hovedmodellen for styrets sammensetning dekker ikke Forsvarets behov for en bredere brukerrepresentasjon fra forsvarsgrenene inn i styret. Forsvaret vil derfor benytte adgangen i universitets- og høyskoleloven § 9-3 (6), som bestemmer at det i særlige tilfeller kan fastsette en annen styresammensetning, til å gi en annen styresammensetning for styret ved Forsvarets høyskole. Vilkåret særlige tilfeller er tiltenkt omorganiseringsprosesser. I forbindelse med den pågående utdanningsreformen i Forsvaret, ansees lovens vilkår for å være oppfylt. Høringsnotatet vil derfor først beskrive hva innlemmelsen av universitets- og høyskoleloven § 9-3 (6) i den nye forskriften § 2 innebærer og hvordan

styresammensetningen ved Forsvarets høyskole blir etter denne bestemmelsen. Dernest beskrives innlemmelsen av de øvrige delene av universitets- og høyskoleloven § 9-3.

Det legges opp til et styringsdyktig styre på ni styremedlemmer. Styret skal ha ansatterepresentasjon, studentrepresentasjon, representasjon fra Forsvaret og representasjon fra sivil sektor. Tre representanter skal være valgt blant institusjonens ansatte, minimum én av disse representantene skal være fra de tekniske eller administrativt ansatte. Representasjonen fra de ansatte sikrer at akademiske hensyn ivaretas. En representant skal være valgt blant studentene. Studentene skal ha rett til å møte med ytterligere en student med tale- og forslagsrett. Ansatte- og studentrepresentasjonen sikrer at disse gruppene gis en reell påvirkning på styrets arbeid. For å sikre at brukerperspektivet ivaretas skal tre styreposisjoner være representert av sjef for Hæren, sjef for Sjøforsvaret og sjef for Luftforsvaret (styrkesjefene). Styrkesjefenes representasjon er viktig for å ivareta og fremme den militære profesjon på tvers av forsvarsgrenene. Styrkesjefene skal også sikre at andre sentrale driftsenheter gis en reell faglig innflytelse på nivådannende utdanning og akkreditert fagutdanning. Samtlige grupper skal være tilfredsstillende representert og ingen av gruppene skal ha flertall alene. Styrkesjefene skal ha fast plass i styret. De har sete i kraft av sin rolle som styrkesjef. Det er således ikke avgjørende hvilke fysiske personer som bekler rollen som styrkesjef. Dersom personene slutter som styrkesjef, vil vedkommende automatisk også fratre styret. Når en ny offiser tiltrer rollen som styrkesjef i eksempelvis Hæren, erstatter vedkommende automatisk den avtroppende offiseren i styret. Styrkesjefene skal ha hver sin vara. Varaene skal velges blant sjefene i de øvrige driftsenhetene i Forsvaret unntatt driftsenheten Forsvarets høyskole. Varaenes representasjon vil også bidra til at sentrale driftsenheter sikres en reell faglig innflytelse på nivådannende utdanning og akkreditert fagutdanning. To representanter, inkludert styrets leder, skal være fra utenfor forsvarssektoren. Representantene fra utenfor forsvarssektoren skal inneha solid akademisk kompetanse og ledererfaring, lang erfaring fra universitets- eller høyskolesektoren og erfaring fra forskningsarbeid.

Forsvarsdepartementet har vurdert å utvide styresammensetningen etter § 9-3 (6) til elleve styremedlemmer, hvor de ansatte og Forsvaret tilføres ett ekstra medlem hver. I forslaget på ni styremedlemmer har samtlige valgkretser til styret blitt redusert. Reduksjonen er gjort for å sikre et styringsdyktig styre for en utdanningsinstitusjon som har et betydelig mindre studentantall sammenliknet andre universiteter og høyskoler. Forsvarsdepartementet mener at dersom styret skal utvides til elleve medlemmer, må også studentrepresentasjonen økes med ett medlem. Dette for å gi studentene en representasjon på tjue prosent, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-4 (1). Prinsippet om at samtlige grupper skal ha tilfredsstillende representasjon utfordres dersom ikke valgkretsen for styremedlemmene fra utenfor forsvarssektoren utvides fra to til tre medlemmer. Dersom prinsippene for hovedmodellen skal følges, innebærer det at det faktiske styret blir på 13 styremedlemmer. Et styre på 13 medlemmer vil kunne gå på bekostning av styrets effektivitet. Forsvarsdepartementet mener derfor at styret bør bestå av ni styremedlemmer.

Forslaget på ni styremedlemmer gjelder for første styreperiode. Basert på erfaringene med styresammensetningen på ni medlemmer, vil Forsvaret i forkant av neste

styreperiode vurdere om det er behov for å forlenge nevnte sammensetning, jf. universitets- og høyskoleloven § 9-3 (6). Alternativet vil være å falle tilbake på hovedmodellen etter universitets- og høyskoleloven eller at styret selv kan fastsette sammensetningen etter universitets- og høyskoleloven § 9-3 (3) og (4). Universitets- og høyskoleloven § 9-3 (6) åpner for en midlertidig styresammensetning. Dersom styresammensetningen på ni videreføres, vil Forsvarsdepartementet innen utgangen av den andre styreperioden ta de nødvendige grep for å regulere styresammensetningen i eget regelverk.

I det videre beskrives hva innlemmelsen av de øvrige bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven § 9-3 innebærer.

Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 9-3 (1) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at styret i utgangspunktet skal bestå av elleve medlemmer. De ansatte i undervisnings- og forskerstillingene representeres med fire medlemmer. En representant velges blant de teknisk eller administrativt ansatte, og studentene representeres med to personer. De resterende fire representantene er eksterne. Bestemmelsen foreslås imidlertid inntatt med tilpasning, jf. § 9-3 (6), slik at styret består av ni medlemmer.

Det foreslås videre at universitets- og høyskoleloven § 9-3 (1) inntas med tilpasning, jf. forslag til ny forskrift § 2. Styrkesjefene, eller representanter for dem, skal anses som eksterne styremedlemmer. Dette er for å ivareta brukerperspektivet. To eller flere av de eksterne styremedlemmene skal ikke være ansatt i Forsvarsdepartementet eller dets underliggende etater. Disse skal ha solid akademisk kompetanse og ledererfaring, lang erfaring fra universitets- eller høyskolesektoren og erfaring fra forskningsarbeid. Eksterne styremedlemmer fra utenfor forsvarssektoren vil kunne sikre at Forsvarets høyskole tilføres impulser, innflytelse og relevant kompetanse fra andre akademiske miljøer. Det er en forutsetning for å inneha styreverv at vedkommende kan sikkerhetsklareres.

Forslaget om å innlemme universitets- og høyskoleloven § 9-3 (2) i den nye forskriften § 2, innebærer at Forsvarsdepartementet utpeker et av de eksterne styremedlemmene til å være styrets leder. Det foreslås at universitets- og høyskoleloven § 9-3 (2) også inntas med tilpasning. Det innebærer at styrets leder ikke skal være ansatt i forsvarssektoren og ha solid akademisk kompetanse og ledererfaring, lang erfaring fra universitets- eller høyskolesektoren og erfaring fra forskningsarbeid. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4, jf. § 3 at myndigheten etter universitets- og høyskoleloven § 9-3 (2) delegeres til Forsvaret. Før Forsvaret utpeker et av de eksterne styremedlemmene til å være styrets leder konsulteres Forsvarsdepartementet.

Forslaget om å innlemme universitets- og høyskoleloven § 9-3 (3) og (4) i den nye forskriften § 2, innebærer at styret kan tilpasse styresammensetningen etter behov.

Forslaget om å innlemme universitets- og høyskoleloven § 9-3 (5) i den nye forskriften § 2, innebærer at styrets representanter har krav på en rimelig godtgjøring for vervet og at Forsvarsdepartementet fastsetter godtgjøringen. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4, jf. § 3 at myndigheten etter universitets- og høyskoleloven § 9-3 (5) delegeres til Forsvaret.

Universitets- og høyskoleloven § 9-4 gir regler for valg og oppnevning av styret. Forslaget om å gjøre § 9-4 (1) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at styremedlemmene som er ansatt ved Forsvarets høyskole, og varamedlemmene for disse, velges for fire år. Det skal være særskilte valg for de ansatte i undervisnings- og forskerstillinger og for de ansatte i teknisk eller administrative stillinger. Forslaget om å gjøre § 9-4 (2) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at om Forsvarets høyskole har mer enn 25 prosent midlertidige ansatte i undervisnings- og forskerstillinger, skal de midlertidige ansatte velge et av styremedlemmene fra de ansatte i undervisnings- og forskerstillinger ved utdanningsinstitusjonen. Det skal være særskilt valg for denne gruppen og representanten velges for ett år. Av institusjonens tre seter i den foreslåtte styresammensetningen, og hvor ett sete er forbeholdt de teknisk eller administrativt ansatte, vil de midlertidig ansatte i tilfellet som loven beskriver, ha rett til å velge ett av de to andre medlemmene i styret. Forslaget om å gjøre § 9-4 (3) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at styremedlemmene fra studentgruppen, og varamedlemmer for disse, velges for ett år.

Forslaget om å gjøre § 9-4 (4) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at selv om tjenestetiden for et styremedlem er utløpt, blir medlemmet stående inntil et nytt styremedlem er valgt. Et styremedlem har rett til å tre tilbake før tjenestetiden har utløpt når særlige forhold foreligger. Universitets- og høyskoleloven med tilhørende forskrifter beskriver ikke hva som anses som særlige forhold. Lovkommentarene til universitets- og høyskoleloven § 9-4 (4) inntatt på rettsdata.no i note 731, viser til en analogisk anvendelse av lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner § 15 nr. 2. Bestemmelsen åpner for å gi fritak for «den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet».

Forslaget om å gjøre § 9-4 (5) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at Forsvaret i særlige tilfeller kan forlenge styrets funksjonsperiode og styremedlemmenes tjenestetid. Forlengelsen forutsetter samtykke fra styrets medlemmer. Medlemmene som ikke samtykker, stiller sine posisjoner til valg. Universitets- og høyskoleloven med tilhørende forskrifter beskriver ikke hva som anses som særlige tilfeller, annet enn at spørsmålet om forlengelse vil skje i tett dialog med styret.

Forslaget om å gjøre § 9-4 (6) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at styret kommer med forslag til eksterne styremedlemmer og deres numeriske varamedlemmer. Bestemmelsen må sees i sammenheng med at styrkesjefene skal ha fast plass i styret. I praksis vil styret ha anledning til å fremme forslag om styremedlemmene fra utenfor forsvarssektoren. Universitets- og høyskoleloven § 9-4 (6) bestemmer også at Forsvaret på fritt grunnlag oppnevner styrelederen og øvrige eksterne medlemmer og numeriske varamedlemmer for fire år. Formuleringen fritt grunnlag skal forstås som at Forsvaret ikke er bundet av styrets forslag til eksterne styremedlemmer og numeriske varamedlemmer. Forsvaret vil likevel måtte forholde seg til de rammer for oppnevningen som er gitt av Forsvarsdepartementet.

Forslaget om å gjøre § 9-4 (7) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at styret selv kan bestemme at visse stillinger ikke er valgbare for institusjonens styre. Forslaget om å gjøre § 9-4 (8) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at ingen kan gjenvelges som styremedlem hvis vedkommende har fungert sammenhengende i

vervet i åtte år ved begynnelsen av den nye valgperioden. Forsvarsdepartementet mener at bestemmelsen ikke kommer i konflikt med styrkesjefenes faste representasjon i styret.

Forslaget om å gjøre § 9-4 (9) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at kravene i likestillingsloven § 21 om representasjon av begge kjønn skal være oppfylt innen den enkelte valgkrets i styret. Det foreslås at universitets- og høyskoleloven § 9-4 (9) inntas med tilpasning, slik at bestemmelsen ikke gjelder for styrkesjefenes representasjon. Styrkesjefene har plass i styret i kraft av sin stilling og universitets- og høyskoleloven § 9-4 (9) harmonerer ikke med ordningen for denne valgkretsen.

Forslaget om å gjøre § 9-4 (10) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at styret fastsetter nærmere regler om valgene. Reglene må tilpasses de rammer som Forsvaret og Forsvarsdepartementet har gitt.

Universitets- og høyskoleloven § 9-5 gir bestemmelser om plikten til å ta imot og utføre tillitsverv. Forslaget om å gjøre § 9-5 (1) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at ansatte som blir valgt til styret eller andre tillitsverv ved institusjonen, har plikt til å ta imot vervet. Bestemmelsen gir også rett til fritak fra gjenvalg for de som har gjort tjeneste i et tillitsverv. Forslaget om å gjøre § 9-5 (2) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at innehaveren av tillitsvervet skal fratre når valgbarheten opphører.

Universitets- og høyskoleloven § 9-6 gir bestemmelser om styremøter. Forslaget om å gjøre § 9-6 gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at hovedregelen blir at styret skal behandle saker i møter, med mindre styrets leder finner at saken kan underlegges skriftlig behandling, eller behandles på annen betryggende måte. Styreleder skal sørge for at styret holder møter så ofte som det trengs. Medlem av styret og rektor kan kreve at styret sammenkalles og innkalling til møte skal skje med rimelig varsel. Styrets medlemmer har møteplikt dersom vedkommende ikke har gyldig forfall, jf. § 9-6 (3). I vurderingen av hva som er gyldig forfall, antas det at prinsippene i domstolloven § 90 kan legges til grunn. Etter domstolloven § 90 (2) forstås gyldig forfall som at «sykdom eller andre hindringer gjør det umulig eller uforholdsmessig byrdefullt å møte». I praksis anvendes bestemmelsen liberalt så lenge forfallet meldes tidsnok til at varamedlemmet kan innkalles. Medlem av styret har plikt til å delta i forhandlinger og å avgi stemme. Det er kun ved valg at medlemmet har anledning til å stemme blankt. I enkelte tilfeller kan styret bestemme at rektor ikke skal delta i et styremøte. Endelig følger det av bestemmelsen at styremøtene ledes av styrelederen eller den styret utpeker ved styreleders fravær. Det skal føres møtebok for styret.

Universitets- og høyskoleloven § 9-7 gir bestemmelser om vedtaksførhet og flertallskrav. Forslaget om å gjøre § 9-7 unntatt tredje ledd gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at styret er vedtaksført når mer enn halvparten av medlemmene er til stede og avgir stemme. Dersom ikke annet er fastsatt i de foreslåtte innlemmede bestemmelsene av universitets- og høyskoleloven, treffes vedtak med alminnelig flertall blant de avgitte stemmene. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende. Dette gjelder ikke ved valg hvor stemmelikhet avgjøres med loddtrekning.

Universitets- og høyskoleloven § 9-8 gir bestemmelser om adgangen til å avsette styret. Forslaget om å gjøre § 9-8 (1) gjeldende i den nye forskriften § 2, gir Kongen i

statsråd anledning til å avsette styret og oppnevne et midlertidig styre inntil et nytt styre er valgt og oppnevnt. Vilåret for å avsette styret er at styret ved sine disposisjoner bringer utdanningsinstitusjonens videre virksomhet i fare.

Forslaget om å gjøre § 9-8 (2) gjeldende i den nye forskriften § 2, gir Kongen i statsråd anledning til å avsette et styremedlem dersom særlig tungtveiende grunner taler for det, eller særlige omstendigheter svekker tilliten til styremedlemmet. Vurderingen knytter seg til styremedlemmets person. Universitets- og høyskoleloven § 9-8 (2) kan komme til anvendelse der et styremedlem er dømt for straffbare forhold, eller et styremedlem anses å utgjøre en fare eller trussel for sine omgivelser, eller det er andre forhold ved styremedlemmets person som kan komme i sterk konflikt med den tillit og anseelse som er nødvendig for å inneha et slikt verv.

3.3.10 Rektor (§ 2 første ledd bokstav i)

Universitets- og høyskoleloven kapittel 10 gir bestemmelser om rektor. Forsvarsdepartementet foreslår å gjøre universitets- og høyskoleloven § 10-1 med unntak fra første ledd andre punktum og § 10-4 om rektors fratreden, gjeldende med tilpasninger i den nye forskriften § 2. Universitets- og høyskoleloven § 10-1 (1) andre punktum som ikke foreslås gjort gjeldende, forutsetter at det er styret som ansetter rektor. Bestemmelsen harmonerer ikke med gjeldende tilsettingsregime i Forsvaret.

Det følger av universitets- og høyskoleloven § 10-1 (1), med unntak fra første ledd andre punktum, at rektor ved Forsvarets høgskole skal tilsettes på åremål etter rammene gitt i universitets- og høyskoleloven § 6-4. Militær rektor disponeres i stillingen. Disponeringsordningen harmonerer ikke med adgangen til å ansette på åremål som følger av universitets- og høyskoleloven § 6-4. En militær rektor vil ha en tidsbegrenset disponering i stillingen. Forsvarsdepartementet mener at tidsbegrensningen på disponeringen møter de hensynene universitets- og høyskoleloven § 6-4 skal ivareta. Universitets- og høyskoleloven § 6-4 får likevel anvendelse ved ansettelsen av sivil rektor. Forsvarsdepartementet foreslår derfor at det i den nye forskriften § 2 presiseres at «§ 10-1 (1) første punktum gjelder ikke militært tilsatte».

Universitets- og høyskoleloven § 10-1 (1), med unntak fra første ledd andre setning, bestemmer videre at ansettelsesprosessen skal sikre at rektor har faglig og ledelsesmessig legitimitet, og at studentene og de ansatte blir hørt. Forsvarsdepartementet legger til grunn at formuleringen faglig og ledelsesmessig legitimitet, skal forstås slik det fremgår av forarbeidene til universitets- og høyskoleloven inntatt i Ot.prp.nr.79 (2003-2004) på s. 90, hvor det legges til grunn at

«Rektor bør (...) ha en solid faglig bakgrunn som er relevant for institusjonens faglige profil, innsikt i universitets- og høyskolesektoren, erfaring fra ledelse og organisering av forskningsmiljø og innsikt i institusjonens virke og samspill med samfunnet rundt».

Rektor ved Forsvarets høgskole vil kunne være militær eller sivil. Militær rektor vil være kontreadmiral eller generalmajor, og er av den grunn å regne som embetsmann. Militær rektor utnevnes i grad av forsvarsministeren eller Kongen i statsråd etter innstilling eller forslag til innstilling fra forsvarssjefen, og konstitueres i stilling av

Forsvarsdepartementet. Tilsettingsmyndigheten for eventuell sivil rektor tilligger forsvarssjefen etter innstilling fra høyskolestyret.

Organisatorisk vil rektor ved Forsvarets høyskole være i linje under styret. Rektor svarer til styret som igjen svarer til forsvarssjefen. I den daglige driften er det naturlig at rektor har dialogen mot Forsvarets ledelse. Rektors beslutningsmyndighet bestemmes av de fullmakter styret har gitt vedkommende i medhold av universitets- og høyskoleloven § 9-2 (3), som bestemmer at styret skal fatte instruks for institusjonens daglige ledelse.

Militær rektor utøver alminnelig kommando- og disiplinærmyndighet som øvrige militære sjefer. Dersom rektor er sivil, vil kommando- og disiplinærmyndigheten tilligge øverste militære sjef ved utdanningsinstitusjonen. Den enkelte militære skolesjef har disiplinærmyndighet som før.

Universitets- og høyskoleloven § 10-1 (2) til (6) lovfester at rektor er den daglige lederen for Forsvarets høyskoles faglige og administrative virksomhet. Rektor er også styrets sekretær. I samråd med styrets leder skal rektor forberede og gi tilrådning i de saker som legges frem for styret. Rektor har rett til å delta i møter i alle institusjonens styrer, råd og utvalg. Retten må sees i sammenheng med universitets- og høyskoleloven § 9-6 (4), hvor styret i enkelte tilfeller kan bestemme at rektor ikke skal delta i et styremøte. Rektor har ikke stemmerett eller formell forslagsrett på styremøtene.

Universitets- og høyskoleloven § 10-1 (4) bestemmer at rektor er ansvarlig for iverksettingen av styrets vedtak, og for at disponeringen av ressurser og eiendom skjer i samsvar med de vedtak som er truffet av styret. Etter § 10-1 (5) skal rektor på styrets vegne påse at den samlede økonomi- og formuesforvaltningen skjer i samsvar med Forsvarsdepartementets generelle bestemmelser om økonomiforvaltningen og forutsetninger for tildeling av bevilgninger. Myndigheten etter § 10-1 (5) delegeres til Forsvaret. Rektors ansvar er overfor styret som igjen har ansvar for å rapportere resultatene til Forsvaret. Universitets- og høyskoleloven § 10-1 (6) bestemmer at rektor skal utarbeide og legge frem budsjettforslag og årsregnskap for styret. Styret har ansvaret for å legge dette frem for Forsvaret. Rektor skal også holde styret løpende orientert om regnskapets stilling i forhold til budsjettet og andre forhold av betydning for institusjonens virksomhet.

Universitets- og høyskoleloven § 10-4 gir regler om rektors fratreden. Forslaget om å gjøre § 10-4 (1) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at ny rektor skal ansettes dersom rektor fratrer før funksjonstiden er ute. Formuleringen ansettes må sees i sammenheng med at en militær rektor disponeres inn i stillingen. Formålet med bestemmelsen er å regulere handlingsalternativene i etterkant av rektors fratreden. Forsvarets disponeringssystem ivaretar bestemmelsens hensyn selv om de militære ikke ansettes i stilling som rektor.

Forslaget om å gjøre § 10-4 (2) gjeldende i den nye forskriften § 2, innebærer at om skolen har en prorektor, kan styret selv fastsette at vedkommende overtar hvis rektor har forfall eller fratrer vervet i løpet av det siste året av funksjonstiden.

3.3.11 Om forhold utad og om partsforhold (§ 2 første ledd bokstav j)

Universitets- og høyskoleloven §§ 12-1 om forhold utad, og 12-2 om partsforhold, er i gjeldende forskrift gjort gjeldende for Forsvarets høyskoler. Forsvarsdepartementet foreslår at §§ 12-1 om forhold utad, og 12-2 om partsforhold videreføres i den nye forskriften § 2.

3.4 Forsvarsdepartementets myndighet (§ 3)

3.4.1 Generelt om § 3

Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 3 at det fastsettes at Forsvarsdepartementet er gitt myndighet etter universitets- og høyskoleloven §§:

- 1-4 (3), om særlig ansvar for enkelte institusjoner,
- 3-2 (4), om grader, yrkesutdanninger og titler,
- 3-6 (5), om krav for opptak til høyere utdanning,
- 3-7 (2), (4), (5) og (8), om studentopptak,
- 4-7 (3), om annullering av eksamen eller prøve,
- 4-8 (4) og (5), om utestenging og bortvisning,
- 4-9 (6) og (8), om utestenging grunnet straffbare forhold og politiattest,
- 4-10 (1), (4) og (6), om utestenging etter skikkethetsvurdering,
- 4-13 (1), om graden philosophiae doctor (PhD),
- 5-1 (6), om klagenemnd,
- 6-4 (2), om ansettelse på åremål,
- 7-1 (1), om egenbetaling,
- 9-1 (1), om ansvar for institusjonens virksomhet,
- 9-2 (1), (2) og (5), om styrets oppgaver,
- 9-3 (2), (5) og (6), om styrets sammensetning,
- 9-4 (5) og (6), om valg og oppnevning av styret,
- 10-1 (5), om rektor og
- 12-2 om partsforhold.

Forsvarsdepartementet foreslår at dette synliggjøres ved at bestemmelsens overskrift endres fra Definisjoner til Forsvarsdepartementets myndighet.

Forsvarsdepartementet er organisatorisk nærmere Forsvarets høyskole enn Kunnskapsdepartementet. Forsvarsdepartementet vil derfor ha bedre forutsetninger for å håndtere en del av oppgavene som universitets- og høyskoleloven pålegger departementet. Presiseringen vedrørende myndigheten i den nye forskriften § 3 vil klargjøre styringslinjen fra Forsvarsdepartementet, via Forsvaret til Forsvarets høyskole.

Forslaget til § 3 innebærer også at Forsvarsdepartementet blir klageinstans for vedtak institusjonens styre eller institusjonens klagenemnd har fattet i første instans.

3.4.2 Merknader til § 3 første ledd

Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten etter universitets- og høyskoleloven § 1-4 (3), som bestemmer at departementet kan gi enkelte institusjoner et særskilt nasjonalt ansvar for forskning eller undervisning på bestemte fagområder, legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Etter universitets- og høyskoleloven § 1-4 (3) vil Forsvarsdepartementet kunne gi Forsvarets høyskole et særskilt nasjonalt ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde forskningsbibliotek, kunnskapsbanker og databaser samt museer med vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger for særskilte fagområder.

Forsvarsdepartementet foreslår ikke å anvende myndigheten gitt i dagens forskrift § 2 til å fastsette nasjonale rammeplaner etter universitets- og høyskoleloven § 3-2 (2). Nasjonale rammeplaner skal sikre kvalitet og ensartethet i den enkelte utdanning på tvers av utdanningsinstitusjonene som tilbyr samme studium. Etter utdanningsreformen vil det kun være en felles høyskole for Forsvaret, universitets- og høyskoleloven § 3-2 (2) blir derfor overflødig og foreslås ikke videreført i den nye forskriften.

I gjeldende forskrift § 2 er myndigheten etter universitets- og høyskoleloven § 3-2 (3), som bestemmer at departementet kan fastsettes at det skal avholdes nasjonale deksamener i enkelte fag eller emner, gitt til Forsvarsdepartementet.

Forsvarsdepartementet foreslår ikke å anvende muligheten som bestemmelsen gir. En nasjonal deksamnen gis normalt samtidig uansett studiested og den skal gi grunnlag for sammenlignbar informasjon om faget eller emnet. Forsvarets høyskole tilbyr undervisning som ikke er sammenlignbar med øvrige statlige universiteter og høyskoler. Bestemmelsen vurderes derfor som overflødig og foreslås ikke videreført i den nye forskriften.

Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten etter universitets- og høyskoleloven § 3-2 (4), som bestemmer at departementet kan fastsette at bestemte emner inntil 20 studiepoeng skal inngå i en grad, legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Bestemmelsen gir Forsvarsdepartementet blant annet hjemmel til å fastsette at en lavere grad skal omfatte studieforberedende emner tilsvarende examen philosophicum og examen facultatum. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4 å delegere myndigheten etter § 3-2 (4) til Forsvaret.

Universitets- og høyskoleloven § 3-7 gir regler om studentopptak.

Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten etter universitets- og høyskoleloven § 3-7 (2), (4), (5) og (8) legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 3-7 (2) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet får myndighet til å gi egen forskrift om klagebehandling og rangering av søkerne. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 3-7 (4) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet kan fastsette adgangsregulering når det er nødvendig etter en

samlet vurdering av utdanningen. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 3-7 (5) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet gir rammer og mål slik at styret kan regulere adgangen til det enkelte studium eller deler av det. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4 å delegere myndigheten etter § 3-7 (5) om adgangsregulering til det enkelte studium, til Forsvaret. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 3-7 (8) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet er klageinstans for vedtak om inndragning av falske vitnemål og vedtak om karantenetid som er fattet av institusjonens styre, eller utdanningsinstitusjonens klagenemnd.

Universitets- og høyskoleloven § 4-8 gir regler om utestenging og bortvisning av studenter. Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten som klageinstans etter § 4-8 (4) om vedtak om utestenging og bortvisning, og myndigheten som klageinstans etter § 4-8 (5) om vedtak av salærnedsettelse, legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3.

Universitets- og høyskoleloven § 4-9 gir bestemmelser om utestenging grunnet straffbare forhold, og om politiattest. Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten etter § 4-9 (6) og (8) legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 4-9 (6) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Forsvaret om utestenging av studenter fra praksisstudier eller klinisk undervisning. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 4-9 (8) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet kan gi egen forskrift om saksbehandling ved utestenging grunnet straffbare forhold.

Universitets- og høyskoleloven § 4-10 gir bestemmelser om utestenging etter skikkethetsvurdering. Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten etter § 4-10 (1), (4) og (6) legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Etter universitets- og høyskoleloven er myndigheten lagt til Kongen. Formelt er det ingen hindring i å delegere myndigheten. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 4-10 (1) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet kan fastsette at i enkelte utdanninger skal institusjonen vurdere om den enkelte student er skikket for yrket. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4 å delegere myndigheten etter § 4-10 (1) til Forsvaret. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 4-10 (4) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Forsvaret om utestenging etter skikkethetsvurdering. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 4-10 (6) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet gir egen forskrift om skikkethetsvurdering i de enkelte utdanninger.

Universitets- og høyskoleloven § 4-13 gir bestemmelsen om graden philosophiae doctor. Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten etter § 4-14 (1) legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 4-13 (1) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet er klageinstans for vedtak om tvungen avslutning av doktorgradsutdanning ved vitenskapelig uredelighet. Vurderingen om vitenskapelig uredelighet gjøres etter forskningsetikkloven.

Universitets- og høyskoleloven § 5-1 gir regler om klagenemnd. Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten etter § 5-1 (6) legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 5-1 (1) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet kan gi egen forskrift om saksbehandlingen i klagesaker som institusjonen skal behandle.

Universitets- og høyskoleloven § 6-4 gir bestemmelser om ansettelse på åremål. Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten etter § 6-4 (2) legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 6-4 (2) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet kan fastsette en annen åremålsperiode enn fire år for rektor, prorektor og leder for avdeling og grunnenhet. Fastsettelsen skjer etter forslag fra styret og når særlige grunner taler for det. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4 å delegere myndigheten etter § 6-4 (2) til Forsvaret.

Universitets- og høyskoleloven § 7-1 gir bestemmelser om egenbetaling. Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten etter § 7-1 (1) legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 7-1 (1) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet i særskilte tilfeller kan godkjenne unntak fra hovedregelen om at Forsvarets høyskole ikke kan kreve egenbetaling fra studenter for ordinære utdanninger som fører frem til en grad. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4 å delegere myndigheten etter § 7-1 (1) til Forsvaret. Av merknadene til § 7-1 (1) fremgår det at fullmakten er meget snever, «det må være tale om helt atypiske situasjoner som nye studietilbud som medfører utgifter som ligger klart utenfor det man kan forvente at en institusjon skal kunne finansiere over sitt ordinære budsjett».

Universitets- og høyskoleloven § 9-2 gir bestemmelser om styrets oppgaver. Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten etter § 9-2 (5) legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 9-2 (5) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet skal gi retningslinjer for hvordan styret skal avgi årsregnskap og for hvordan styret skal legge frem forslag til budsjett for kommende år.

Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4 å delegere myndigheten etter § 9-2 (5) til Forsvaret.

Universitets- og høyskoleloven § 9-3 gir regler om styrets sammensetning. Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten § 9-3 (2), (5) og (6) legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 9-3 (2) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet utpeker ett av de eksterne styremedlemmene til å være styrets leder. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 9-3 (5) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet fastsetter godtgjøringen for styreleder og styremedlemmene. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 9-3 (6) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet i særlige tilfeller kan fastsette en annen styresammensetning eller styreordning enn det som fremgår i § 9-3 (1), eller som er fastsatt i § 9-3 (3) og (4). Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4 å delegere myndigheten etter § 9-3 (2), (5) og (6) til Forsvaret.

Universitets- og høyskoleloven § 9-4 gir bestemmelser om valg og oppnevning av styret. Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten etter § 9-4 (5) og (6) legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 9-4 (5) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet i særlige tilfeller kan forlenge styrets funksjonsperiode og styremedlemmenes tjenestetid. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 9-4 (6) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet på fritt grunnlag oppnevner styreleder, øvrige eksterne medlemmer og numeriske varamedlemmer for fire år. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4 å delegere myndigheten etter § 9-4 (5) og (6) til Forsvaret.

Universitets- og høyskoleloven § 10-1 gir regler om rektor. Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten etter § 10-1 legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 10-1 (5) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at rektor på styrets vegne skal påse at den samlede økonomi- og formuesforvaltningen skjer i samsvar med Forsvarsdepartementets generelle bestemmelser om økonomiforvaltningen og forutsetninger for tildelinger av bevilgninger. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4 å delegere myndigheten etter § 10-1 (5) til Forsvaret.

Det foreslås å ikke anvende myndigheten etter universitets- og høyskoleloven § 11-3 (3), slik gjeldende forskrift § 2 fastsetter. Av § 11-3 (3) følger det at departementet er klageinstans for vedtak fattet av styret om avskjed, oppsigelse, suspensjon eller ordensstraff for utdanningsinstitusjonens ansatte. Styret ansetter ikke personell ved Forsvarets høyskole. Bestemmelsen er vurdert til å ikke passe gjeldende

tilsettingsregime i Forsvaret. Det foreslås derfor at bestemmelsene ikke videreføres i den nye forskriften.

3.4.3 Merknader til § 3 andre ledd

Innføringen av et høyskolestyre innebærer at gjeldende forskrift § 2 (2) ikke lenger er relevant. Forsvarsdepartementet foreslår derfor å endre bestemmelsens andre ledd fra å gjelde skolesjefens rolle, til å gjelde myndighetsavklaringen for de bestemmelsene hvor universitets- og høyskoleloven viser til overordnet myndighet.

Universitets- og høyskoleloven § 9-1 gir regler om ansvar for institusjonens virksomhet. Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten etter § 9-1 (1) legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 9-1 (1) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet som overordnet myndighet gir mål og rammer til styret for hvordan institusjonen skal driftes. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4 å delegere myndigheten etter § 9-1 (1) til Forsvaret.

Universitets- og høyskoleloven § 9-2 gir regler om styrets oppgaver. Forsvarsdepartementet foreslår at myndigheten etter § 9-2 (1) og (2) legges til Forsvarsdepartementet i den nye forskriften § 3. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 9-2 (1) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet gir mål for institusjonens utdannings- og forskningsvirksomhet, annen faglig virksomhet, samt mål for den faglige utviklingen ved institusjonen. Forslaget om å gjøre universitets- og høyskoleloven § 9-2 (2) gjeldende i den nye forskriften § 2, og å presisere Forsvarsdepartementets myndighet i den nye forskriften § 3, innebærer at Forsvarsdepartementet gir bestemmelser til styret om institusjonens økonomiske ressurser og hvordan eiendommen disponeres. Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4 å delegere myndigheten etter § 9-2 (1) og (2) til Forsvaret.

3.5 Delegering av myndighet til Forsvaret (§ 4)

Forsvarsdepartementet foreslår en ny bestemmelse til forskriften hvor deler av kompetansen gitt til Forsvarsdepartementet delegeres til Forsvaret. Dette vil synliggjøre Forsvarets ansvar for skolesystemet. Forsvarsdepartementets valg av ordlyden Forsvaret i forslaget til den nye forskriften § 4, gir forsvarssjefen handlefrihet til å bestemme hvem i Forsvaret som er best egnet til å faktisk utføre oppgavene universitets- og høyskoleloven pålegger.

Forsvarsdepartementet foreslår i den nye forskriften § 4 første ledd at myndigheten etter universitets- og høyskoleloven §§

- 3-2 (4), om grader, yrkesutdanninger og titler,
- 3-7 (5), om studentopptak,
- 4-10 (1), om utestenging etter skikkethetsvurdering,
- 6-4 (2), om ansettelse på åremål,

- 7-1 (1), om egenbetaling,
- 9-1 (1), om ansvaret for institusjonens virksomhet,
- 9-2 (1), (2) og (5), om styrets oppgaver,
- 9-3 (2), (5) og (6), om styrets sammensetning,
- 9-4 (5) og (6), om valg og oppnevning av styret og
- 10-1 (5), om rektor

delegeres til Forsvaret.

Forsvarsdepartementet viser til høringsnotatets punkt 3.4 for merknader til hva forslaget innebærer.

Forsvarsdepartementet foreslår til den nye forskriften § 4 (2) at forsvarssjefen gis myndighet til å bestemme at universitets- og høyskoleloven kapittel 9 ikke skal gjelde for Forsvarets høyskole i krise og krig.

3.6 Ikrafttredelse (§ 5)

Forsvarsdepartementet tar sikte på at forskriften trer i kraft 1. januar 2018. Samtidig oppheves forskrift av 16. desember 2005 nr. 1575 om delvis innlemming av Forsvarets høyskoler under samme lov.

3.7 Avsluttende bemerkninger

I dagens forskrift om delvis innlemming av Forsvarets høyskoler under universitets- og høyskoleloven er universitets- og høyskoleloven kapittel 11 om ansettelsesforhold gjort gjeldende for Forsvarets høyskoler. Forsvarsdepartementet foreslår å ikke videreføre kapittel 11 i den nye forskriften. Universitets- og høyskoleloven kapittel 11 forutsetter at styret er tilsettingsmyndigheten. Dette harmonerer ikke med gjeldende tilsettingsregime i Forsvaret.

4 Forslag til ny forskrift om å gi universitets- og høyskoleloven delvis anvendelse for Forsvarets høyskole

§ 1 Formål

Forskriften skal gjøre Forsvarets høyskole til en relevant og attraktiv akademisk profesjonsinstitusjon som driver utdanning, forskning og utvikling, opplæring og formidling innen militær kjernekompetanse.

§ 2 Hvilke deler av universitets- og høyskoleloven som skal gjelde for Forsvarets høyskole

Følgende §§ i universitets- og høyskoleloven skal gjelde for Forsvarets høyskole:

a) kapittel 1 unntatt §§ 1-1 og 1-2.

§ 1-5 tredje ledd bokstav b gjelder likevel ikke militært tilsatte

b) kapittel 2

c) kapittel 3 unntatt §§ 3-7 første ledd, 3-8 og 3-10

d) kapittel 4 unntatt § 4-3 første ledd andre punktum

e) kapittel 5 unntatt § 5-1 tredje og syvende ledd

f) kapittel 6 unntatt § 6-3 første, andre og fjerde ledd.

§ 6-4 gjelder likevel ikke militært tilsatte

g) kapittel 7

h) kapittel 9 unntatt §§ 9-6 sjette ledd og 9-7 tredje ledd.

§ 9-3 første og andre ledd skal gjelde med følgende tilpasninger:

1) styrkesjefene, eller representanter for dem, skal anses som eksterne styremedlemmer

2) styrets leder og minst en av de eksterne styremedlemmene skal ikke være ansatt i Forsvarsdepartementet eller dets underliggende etater. Disse skal ha solid akademisk kompetanse og ledererfaring, lang erfaring fra universitets- og høyskolesektoren og erfaring fra forskningsarbeid

§ 9-4 niende ledd gjelder likevel ikke for styrkesjefenes representasjon

i) kapittel 10 unntatt §§ 10-1 første ledd andre punktum, 10-2 og 10-3.

§ 10-1 første ledd første punktum gjelder likevel ikke militært tilsatte

j) kapittel 12 med unntak for §§ 12-3 og 12-4

§ 3 Forsvarsdepartementets myndighet

Der universitets- og høyskoleloven gir myndighet til departementet, menes etter denne forskriften Forsvarsdepartementet i saker etter §§ 1-4 tredje ledd, 3-2 fjerde ledd, 3-6 femte ledd, 3-7 andre, fjerde, femte og åttende ledd, 4-7 tredje ledd, 4-8 fjerde og femte ledd, 4-9 sjette og åttende ledd, 4-10 første, fjerde og sjette ledd, 4-13 første ledd, 5-1 sjette ledd, 6-4 andre ledd, 7-1 første ledd, 9-2 femte ledd, 9-3 andre, femte og sjette ledd, 9-4 femte og sjette ledd, 10-1 femte ledd og 12-2.

Den overordnede myndigheten etter universitets- og høyskoleloven § 9-1 første ledd og § 9-2 første og andre ledd er Forsvarsdepartementet.

§ 4 Delegering av myndighet til Forsvaret

Myndigheten etter §§ 3-2 fjerde ledd, 3-7 femte ledd, 4-10 første ledd, 6-4 andre ledd, 7-1 første ledd, 9-1 første ledd, 9-2 første, andre og femte ledd, 9-3 andre, femte og sjette ledd, 9-4 femte og sjette ledd og 10-1 femte ledd delegeres til Forsvaret.

I krise og krig kan forsvarssjefen bestemme at universitets- og høyskoleloven kapittel 9 ikke skal gjelde for Forsvarets høyskole.

§ 5 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2018.

5 Gjeldende forskrift av 16. desember 2005 nr. 1576 om delvis innlemming av Forsvarets høyskoler under lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2005 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 1-2 tredje ledd. Fremmet av Utdannings- og forskningsdepartementet (nå Kunnskapsdepartementet).

Endringer: Endret ved forskrifter 29 juni 2007 nr. 835, 30 jan 2009 nr. 101, 20 aug 2013 nr. 1004.

I

§ 1. Formål og virkeområde

Forskriften gjør lov om universiteter og høyskoler delvis gjeldende for Forsvarets høyskole, Krigsskolen, Luftkrigsskolen, Sjøkrigsskolen og Forsvarets ingeniørhøyskole og Forsvarets skole i etterretnings- og sikkerhetstjeneste. Formålet er å sidestille disse institusjonene med øvrige statlige institusjoner som loven gjelder for, med hensyn til faglige fullmakter m.m.

0 Endret ved forskrifter 29 juni 2007 nr. 835, 30 jan 2009 nr. 101, 20 aug 2013 nr. 1004.

§ 2. Definisjoner

Der loven gir myndighet til departementet, forstås i denne forskrift Forsvarsdepartementet i saker etter lovens § 3-2 annet ledd, § 3-2 tredje ledd, § 3-6 femte ledd, § 4-7 tredje ledd, § 11-3 tredje ledd og § 12-2.

Der loven gir myndighet til styret eller rektor, forstås i denne forskrift skolesjefen ved utdanningsinstitusjonen.

§ 3. Bestemmelser som skal gjelde for Forsvarets høyskole, Krigsskolen, Luftkrigsskolen, Sjøkrigsskolen, Forsvarets ingeniørhøyskole og Forsvarets skole i etterretnings- og sikkerhetstjeneste

Følgende bestemmelser i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler skal gjelde for Forsvarets høyskole, Krigsskolen, Luftkrigsskolen, Sjøkrigsskolen, Forsvarets ingeniørhøyskole og Forsvarets skole i etterretnings- og sikkerhetstjeneste:

Kapittel 1, § 1-1 til § 1-7. § 1-5 tredje ledd bokstav b gjelder kun ved ansettelse eller utnevning av sivilt akademisk personell. For militært personell gjelder eksisterende tilsetnings- og forvaltningsbestemmelser.

Kapittel 2, § 2-1 og § 2-2.

Kapittel 3, § 3-1 til § 3-6, § 3-8, § 3-9 og § 3-11.

Kapittel 4, § 4-1 til § 4-3, § 4-4 og § 4-7.

Kapittel 5, § 5-2 og § 5-3.

Kapittel 6, § 6-1 til § 6-7. Reglene i § 6-3 til § 6-6 gjelder med de tilpasninger som følger av gjeldende tilsetnings- og forvaltningsregler for sivilt og militært personell.

Kapittel 7, § 7-6 gjelder med de begrensninger som er angitt i denne forskrifts § 3.

Kapittel 11, § 11-1 til § 11-3. Reglene gjelder med de tilpasninger som følger av gjeldene tilsettings- og forvaltningsregler for sivilt og militært personell.

Kapittel 12, § 12-1 og § 12-2.

0 Endret ved forskrifter 30 jan 2009 nr. 101, 20 aug 2013 nr. 1004.

§ 4. Kunnskapsdepartementet kan foreta endringer i forskriften.

0 Tilføyd ved forskrift 30 jan 2009 nr. 101.

§ 5. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

0 Endret ved forskrift 30 jan 2009 nr. 101 (tidligere § 4).

II

Forskrift 6. juni 2003 nr. 673 om delvis innlemming av Forsvarets høyskoler under lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler oppheves.